

Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkui J. Olekui
Lietuvos Respublikos Seimo valdybos nariams
Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetui
Lietuvos Respublikos Seimo frakcijų seniūnams

Siunčiama el. p. juozas.olekas@lrs.lt; raimondas.sukys@lrs.lt; rasa.budbergyte@lrs.lt;
viktorija.cmilyte@lrs.lt; orinta.leipute@lrs.lt; radvile.morkunaite@lrs.lt; ausrine.norkiene@lrs.lt;
daiva.zebeliene@lrs.lt; aak@lrs.lt; ekonkt@lrs.lt; teiseskt@lrs.lt; saulius.skvernelis@lrs.lt;
ligita.girskiene@lrs.lt; remigijus.zemaitaitis@lrs.lt; laurynas.kasciunas@lrs.lt;
viktoras.fiodorovas@lrs.lt.

2025 m. spalio 7 d., Vilnius

Dėl Energetikos ir darnios plėtros komisijos pertvarkymo į komitetą

Verslo ir vartotojų organizacijos – asociacija Investors' Forum, Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija Lietuvos verslo konfederacija, nevyriausybinių vartotojų organizacijų asociacija Vartotojų aljansas (toliau – Asociacijos) – išreiškia **nepritarimą** siūlymui Seime steigti naują Energetikos ir darnios plėtros komitetą.

Per pastaruosius metus investicijos į atsinaujinančią energetiką ir infrastruktūrą reikšmingai prisidėjo prie Lietuvos ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir regionų stiprinimo. Dabartinis modelis, kai energetikos klausimai svarstomi Ekonomikos komitete, užtikrina šių procesų tęstinumą ir leidžia priimti subalansuotus sprendimus verslo bei vartotojų naudai. Energetikos, ekonomikos ir susisiekimo sričių koordinuotas svarstymas Ekonomikos komitete užtikrina kompleksinį požiūrį ir leidžia priimti strategiškai nuoseklius, tarpusavyje suderintus sprendimus, kurie stiprina šalies konkurencingumą, energetinį saugumą ir ilgalaikę ekonominę raidą.

Asociacijų nuomone, energetikos klausimų atskyrimas nuo ekonomikos ir susisiekimo politikos susilpnintų šių sričių koordinaciją ir sprendimų nuoseklumą.

Šiuo raštu reiškiamo bendrą Asociacijų nepritarimą aukščiau įvardintai politinei iniciatyvai ir savo poziciją grindžiame žemiau nurodytais motyvais:

1. **Valstybės energetikos sektoriaus reguliavimas turi esminę reikšmę Lietuvos verslo konkurencingumui bei plėtrai**, o pats energetikos sektorius yra suprantamas kaip neatskiriama bei viena iš esminių Lietuvos ekonomikos dalių. Energetikoje priimami sprendimai turi kompleksinį poveikį pramonės, transporto bei kitoms verslo sritims, investicijų pritraukimui.
2. **Nuosekli ir tęstinė Ekonomikos komiteto veikla turi lemiamą reikšmę valstybės energetiniam saugumui ir energetinei nepriklausomybei**. Lietuvos ekonominė raida ir energetikos sektorius yra tarpiai susiję, nes Lietuva energetinio saugumo ir energetinės nepriklausomybės tikslų siekia savarankiškai, t. y. įgalindama vietinį verslą. Dėl šios priežasties energetikos ir ekonomikos klausimai negali būti skaidomi, o turi būti sprendžiami kartu Ekonomikos komitete, kaip sėkmingai tai yra daroma iki šiol.

3. **Per šiuos daugiau nei 30 metų Ekonomikos komitetas sukaupė unikalią patirtį - nuo teisės aktų derinimo su ES iki nuoseklios parlamentinės kontrolės.** Ši patirtis užtikrina kokybiškus sprendimus, balansą tarp įvairių interesų ir saugų Lietuvos energetikos reguliavimą.

Dėl Statuto projekto nepagrįstumo

Susipažinus su statuto projektu, kuriuo yra bandoma sukurti Energetikos komitetą, yra akivaizdu, kad projektas yra nepagrįstas, prieštaringas bei keliantis grėsmę energetikos ir aplinkos apsaugos politikos srityse, kadangi:

Pirma, Statuto projektas yra nenuoseklus, prieštaraujantis galiojančio Statuto nuostatomis. Kaip teisingai pažymėta 2025-09-11 Seimo kanceliarijos Teisės departamento išvadoje, Statuto projektu yra siūloma Energetikos komitetui priskirti ne tik energetikos, bet ir klimato kaitos valdymo politikos klausimus, kai nurodytų klausimų sprendimas pagal Statuto 58 straipsnį, kuris Statuto projektu nėra keičiamas, tiesiogiai priskiriamas Seimo aplinkos apsaugos komitetui. Taigi, Statuto projektas numato nepagrįstą Seimo komitetų funkcijų dubliavimą bei su tuo susijusį teisinio aiškumo nebuvimą.

Be to, nei iš Statuto projekto, nei iš jo aiškinamojo rašto nėra aišku, kodėl klimato kaitos valdymo politikos klausimus reikia išskirti iš kitų aplinkos politikos klausimų, kuriuos sprendžia Seimo aplinkos apsaugos komitetas. Juoba, Statuto projektu siūlomas minėtas atskyrimas nėra paaiškinamas ir strateginiais klimato kaitos reglamentavimo ir valdymo politikos dokumentais – LR aplinkos apsaugos įstatymu, LR klimato kaitos valdymo įstatymu, Nacionaline klimato kaitos valdymo darbotvarke ir kt., kurių turinys tiesiogiai patvirtina, kad klimato kaitos valdymas yra sudėtinė aplinkos apsaugos politikos dalis.

Antra, Statuto projektu siūlomas valstybės energetikos politikos klausimų perdavimas Energetikos komitetui kelia grėsmę šios kadencijos Seimo energetikos sektoriuje priimtų įstatymų įgyvendinimo tinkamai kontrolei. Ekonomikos komitetas kaip pagrindinis komitetas 2025 m. Seimo pavasario sesijoje svarstė visą eilę strateginių energetikos sektoriaus įstatymų projektų, įskaitant, bet neapsiribojant, Energetikos įstatymo, Elektros energetikos įstatymo, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo pakeitimus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Europos Parlamento ir Tarybos 2023 m. spalio 18 d. direktyva (ES) 2023/2413. Priimtuose aukščiau nurodytuose įstatymuose yra aiškiai nustatytas poįstatyminių teisės aktų priėmimo poreikis bei su tuo susijusi institucijų kompetencija, teisės ir pareigos. Remiantis Statuto 60 str. 1 d. 17 p. būtent Ekonomikos komitetas, kaip pagrindinis komitetas svarstęs nurodytų teisės aktų projektus, turi kompetenciją ir patirtį vertinti bei kontroliuoti nurodytų priimtų įstatymų tinkamą įgyvendinimą.

Trečia, skirtingai nei nurodyta Statuto projekto aiškinamajame rašte, Energetikos komitetui valstybės energetikos politikos klausimų perdavimas lemtų ne kryptingus bei koordinuotus teisėkūros veiksmus energetikos politikos srityje, o priešingai – fragmentišką, nekoordinuotą teisėkūrą energetikos sektoriuje. Remiantis Statuto 60 straipsniu, Ekonomikos komitetui priskiriamos veiklos sritys, be kita ko, apima Lietuvos ūkio valstybinį reguliavimą energetikos, susisiekimo, investicijų, transporto infrastruktūros, pramonės srityse. To priežastis – tiesioginis nurodytų sektorių teisinio reguliavimo bei jo poveikio sektoriams sąsajumas. Nacionalinėje darbotvarkėje „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“ nustatyti tikslai bei prioritetai energetikos, susisiekimo, transporto infrastruktūros, pramonės, investicijų srityse tiesiogiai patvirtina šių sektorių tarpusavio sąsajumą ir kompleksiskumą. Sprendžiant energetikos politikos teisinio reguliavimo klausimus yra kompleksiskai vertinamas jų poveikis pramonei, transportui, investicijų pritraukimui bei skatinimui, kurių esamas reguliavimas šiuo metu priskiriamas Seimo ekonomikos komitetui.

Ketvirta, Statuto projekto aiškinamajame rašte nėra paaiškinama, kodėl yra būtinas Energetikos komiteto sudarymas atsižvelgus į šiuo metu veikiančią Seimo energetikos ir darnios plėtros komisiją, kurios veiklos

sritys apima energetikos ir kitus sektorius: transportą, pramonę, žemės ūkį, atliekų tvarkymą. Kaip pažymėta 2025 m. spalio 1 d. Vilniaus universiteto Teisės fakulteto išvadoje Statuto projektui, sprendžiant dėl Energetikos komiteto sudarymo, visų pirma turi būti įvertinta, ar šiuo metu yra nepakankamos Seimo energetikos ir darnios plėtros komisijos funkcijos, ir turi būti pateikta pagrįsta prognozė, kuris darbo organizavimo būdas (t.y. komisijos ar komiteto) geriausiai prisidės prie tinkamo Seimui priskirtų funkcijų įgyvendinimo.

Galiausiai, nėra jokių duomenų, kad Seimo energetikos ir darnios plėtros komisijos funkcijos būtų nepakankamos sprendžiant energetikos sektoriaus teisinio reguliavimo klausimus, taip pat Seimo nutarimo aiškinamajame rašte nėra pateikta jokių prognozių, kuris darbo organizavimo būdas (t.y. komisijos ar komiteto) geriausiai prisidės prie tinkamo Seimui priskirtų funkcijų įgyvendinimo. Priešingai, Energetikos komiteto sudarymas tik padidins administracinius kaštus bei, kaip pažymėta, lems ir mažiau kompleksiską Seimui priskirtų funkcijų įgyvendinimą.

Atsižvelgus į išdėstytus argumentus, organizacijos prašo nepritarti Statuto projekto priėmimui.

Asociacijos Investors' Forum vykdomasis direktorius Vytautas Šilinskas

Lietuvos atsinaujinančių išteklių energetikos konfederacijos prezidentas Martynas Nagevičius

Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidentė Aurelija Maldutytė

Lietuvos pramonininkų konfederacijos prezidentas Vidmantas Janulevičius

Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Andrius Romanovskis

Vartotojų aljanso viceprezidentas Kęstutis Kupšys